

**Szkolny program
wychowawczo-profilaktyczny
Szkoły Podstawowej nr 1
im. Stefana Żeromskiego
w Żurominie**

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2021r. poz. 1762).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021r. poz. 1082).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2021r. poz. 1119).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2020r. poz. 2050).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2021r. poz. 276).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 poz. 1449).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2020 poz. 1280).
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2023/2024,
- Statut Szkoły Podstawowej Nr 1 w Żurominie im. Stefana Żeromskiego.

Wprowadzenie

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej nr 1 w Żurominie im. Stefana Żeromskiego opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze Statutem Szkoły i Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania.

Szkoła, wspierając wszechstronny rozwój ucznia, musi zachować właściwe proporcje między wiedzą a umiejętnościami i wychowaniem, dlatego też istotą działań wychowawczych i profilaktycznych jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej.

Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Obejmuje ona wielostronne oddziaływania na ucznia w ten sposób, aby mógł on wszechstronnie się rozwijać, świadomie dbać o swoje zdrowie, umieć się zachować w obliczu zagrożeń współczesnego świata, korzystać z doświadczenia i wsparcia dorosłych.

Głównym celem działań profilaktycznych jest więc szeroko pojęta ochrona ucznia przed wszelkimi zakłóceniami rozwoju. Jest to szczególnie istotne dla dzieci w okresie dorastania, kiedy pod wpływem intensywnych zmian zachodzących w osobowości młodego człowieka istnieje zwiększone zagrożenie podejmowanych zachowań ryzykownych.

Zaplanowane i systematyczne działania profilaktyczne dostosowane do wieku uczniów stanowią niezwykle istotny element w procesie wychowania.

Program realizowany będzie przez wychowawców klas, podczas godzin z wychowawcą oraz nauczycieli wszystkich przedmiotów, jak też dyrekcję oraz specjalistów: psychologa, pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego, pielęgniarkę szkolną, zaproszonych gości - znawców z danych dziedzin oraz pozostałych pracowników szkoły we współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrekcję,
- ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2022/2023,
- uwag, spostrzeżeń, wniosków nauczycieli, uczniów, rodziców.

I. Sylwetka absolwenta

Działania zawarte w programie zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który niezależnie od posiadanych indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i uzdolnień będzie posiadał uniwersalne cechy, warunkujące odpowiednie funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Uczeń kończący szkołę:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- umiejętnie komunikuje się z innymi, dostosowuje się do panujących reguł i zasad, odnosi się z szacunkiem do innych, jest tolerancyjny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych, prowadzi zdrowy tryb życia,
- umiejętnie szuka sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi z poszukiwaniem własnej tożsamości oraz wzorców do naśladowania,
- jest twórczy, kreatywny i zdolny sterować swoim kształceniem w szkole i poza nią,
- jest samodzielny, ale potrafi też współdziałać w zespole, poszukuje nowych rozwiązań, wymienia się doświadczeniami z innymi, potrafi rozwiązywać różnego rodzaju problemy,

- jest otwarty na inne kultury, posiada umiejętności porozumiewania się w języku obcym,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- zna i szanuje symbole narodowe, historię, kulturę i tradycję własnego narodu oraz tradycję szkoły, wykazuje się postawami patriotycznymi,
- posiada wiedzę o działaniach ekologicznych oraz dba i szanuje środowisko naturalne.

II. Cele ogólne

- Wspieranie rodziców w procesie wychowania uczniów (poprzez m.in. przeprowadzenie pogadank, szkoleń, warsztatów, konsultacji – w szczególności dotyczących trudnych zachowań dzieci i młodzieży).
- Organizowanie przedsięwzięć wspierających uczniów w rozwoju psychospołecznym.
- Eliminowanie zachowań problemowych. Kształtowanie i wzmacnianie prawidłowych zachowań w różnych sytuacjach życiowych. Profilaktyka agresji i przemocy. Profilaktyka uzależnień ze szczególnym uwzględnieniem problemu dopalaczy oraz e-papierosów. Wykształcenie właściwej postawy wobec problemów uzależnień.
- Rozwijanie zdolności do podejmowania samodzielnych, racjonalnych decyzji. Wskazywanie sposobów konstruktywnego radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Stworzenie działań alternatywnych wobec destrukcyjnych zachowań.
- Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów w kontekście praw dziecka i praw człowieka. Promowanie sukcesów na forum klasy, szkoły i w środowisku lokalnym.
- Promocja zdrowego, bezpiecznego i ekologicznego stylu życia. Promowanie zajęć ruchowych. Wykształcenie umiejętności i zachowań umożliwiających zdrowy styl życia, poszanowanie i dbanie o środowisko naturalne.
- Kształcenie właściwych relacji koleżeńskich. Pogłębianie i wzmacnianie naturalnych systemów wsparcia, występujących wśród młodzieży takich, jak koleżeństwo, zaufanie, przyjaźń, uczciwość.
- Aktywizacja środowiska szkolnego i lokalnego w zakresie oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych.
- Zapewnienie uczniom i rodzicom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w sytuacjach problemowych, kryzysowych.
- Zwiększenie kompetencji kadry pedagogicznej w zakresie oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych.
- Realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 3) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także z rodzicami lub opiekunami,
- 4) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 5) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze, sztuce narodowej i światowej.
- 6) Kształtowanie postaw patriotycznych – poszanowanie symboli narodowych, obchody ważnych rocznic, wydarzeń, świąt państwowych.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, nowych substancji psychoaktywnych oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 4) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 5) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów,

- 3) informowanie uczniów oraz rodziców o obowiązujących prawach i obowiązkach uczniów, a także o procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców w różnych sytuacjach kryzysowych.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych,
- 2) wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

III. Cele szczegółowe

OBSZAR ROZWOJU INTELEKTUALNEGO

1. Wspomaganie rozwoju ucznia w sferze twórczej, emocjonalnej i społecznej,
2. Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów,
3. Otoczenie odpowiednią formą wsparcia wszystkich uczniów wymagających pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
4. Udział uczniów we wszelkiego typu warsztatach, wyjazdach, wycieczkach, spotkaniach z różnymi osobami, autorytetami, specjalistami, w konkursach, występach rozwijających zdolności, pasje i zainteresowania uczniów.

OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO:

1. Integracja zespołów klasowych. Przeprowadzenie zajęć integracyjnych w klasach z wychowawcą i/lub pedagogiem/ psychologiem szkolnym,
2. Rozumienie i respektowanie obowiązujących w szkole i poza nią norm społecznych,
3. Przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),
4. Wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
5. Budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
6. Rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu,
7. Troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców,
8. Znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły.

OBSZAR ROZWOJU FIZYCZNEGO

1. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych,

2. Promowanie zdrowego stylu życia,
3. Kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
4. 100% uczniów jest świadomych zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem.

OBSZAR ROZWOJU EMOCJONALNEGO

1. Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby,
2. Wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
3. Rozbudzanie w uczniach wiary we własne siły i możliwości,
4. Przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
5. Rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (papierosów, alkoholu i narkotyków, szczególnie – dopalaczy),
6. Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
7. Uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem,
8. Niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
9. Prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych na powyższe tematy w klasach przez pedagoga oraz psychologa szkolnego, a także przez zaproszonych z zewnątrz specjalistów.

OBSZAR ROZWOJU DUCHOWEGO

1. Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości,
2. Do końca września 2018r. wychowawcy zapoznają uczniów i rodziców z systemem wartości przyjętych w koncepcji pracy szkoły oraz regulacjami prawa wewnątrzszkolnego.

IV. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych,

organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,

- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców ,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia.

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,

- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

5. Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb danej szkoły.

6. Pedagog szkolny/ Pedagog specjalny/ Psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,

- współpracuje z wychowawcami, nauczycielami, dyrekcją oraz rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- prowadzi zajęcia warsztatowe dla uczniów o charakterze psycho-edukacyjnym, profilaktycznym, prozdrowotnym,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

7. Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

8. Samorząd Uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

V. Kalendarz uroczystości szkolnych w roku szkolnym 2022/2023

- Rozpoczęcie roku szkolnego,
- Ślubowanie klas pierwszych,
- Pasowanie na Przedszkolaka,
- Pasowanie na Czytelnika,
- Dzień Edukacji Narodowej,
- Narodowe Święto Niepodległości,
- Europejski Dzień Języków,
- Andrzejki szkolne,
- Mikołajki,
- Wigilie klasowe
- Szkolne spotkanie opłatkowe,
- Udział w wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy,
- Dzień Babci i Dziadka w Przedszkolu
- Szkolne walentynki,
- Tydzień zdrowia,
- Dzień Ziemi,
- Święto Konstytucji 3 Maja,
- Festyn Rodzinny,
- Pożegnanie klas VIII,
- Zakończenie roku szkolnego oraz Przedszkola.